

KVALITETSVURDERING AF

SORØ KUNSTMUSEUM

2014

INDHOLDSFORTEGNELSE

Introduktion til Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering.....	2
Sorø Kunstmuseum	4
Kulturstyrelsens samlede vurdering.....	4
KVALITETSVURDERINGENS FOKUSOMRÅDER.....	5
Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse.....	5
Ressourcegrundlag.....	6
Forskning	9
Formidling.....	10
Indsamling.....	13
Registrering.....	14
Bevaring.....	14
Museets fremtid	16
Kvalitetsvurderingsbesøget på Sorø Kunstmuseum.....	17

INTRODUKTION TIL KULTURSTYRELSENS KVALITETSVURDERING

Kvalitetsvurderinger er en del af Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte en kvalitativ og professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven og driftstilskudsloven samt de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Gennem de sidste ti år er der gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer sig om:

- Udredning om bevaring af kulturarven (Kulturministeriet, 2003)
- Udredning om museernes formidling (Kulturministeriet, 2006)
- Kulturministeriets forskningsstrategi (Kulturministeriet, 2009)
- Internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed (Kulturministeriet, 2010)
- Den nationale brugerundersøgelse (Kulturstyrelsen, 2009-2014)
- God ledelse af selvejende kulturinstitutioner (Kulturministeriet, 2011)
- Udredning om fremtidens museumslandskab (Kulturministeriet, 2011)
- Kulturministeriets digitaliseringsstrategi 2012 – 2015 (Kulturministeriet, 2012)

Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Kulturstyrelsens hjemmeside: www.kulturstyrelsen.dk under institutioner/museer/museumsvirksomhed/kvalitetsvurdering.

Kvalitetsvurderingen indeholder Kulturstyrelsens anbefalinger til museet samt en beskrivelse og vurdering af de forhold, der danner baggrund for anbefalingerne. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilskudsydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer består af to dele: For det første museernes indberetninger til Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, årsrapport, liste over forskningspublikationer samt museets indberetning til Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". Desuden indgår kvalitetsvurderingsmødet på museet med deltagelse fra museets bestyrelse og hovedtilskudsydere, der ofte er museets hjemkommune.

Der indgår tillige en eksternt sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed i forhold til fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende

- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Kulturstyrelsens vurderinger og anbefalinger samles i en rapport, der sendes til museet og museets hovedtilskudsyder.

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Kulturstyrelsens anbefalinger. Kulturstyrelsen skal godkende opfølgingsplanen.

Et år efter godkendelse af opfølgingsplanen gennemføres et opfølgingsmøde mellem museet og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgingsmødet redegøre for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgingsmødet.

SORØ KUNSTMUSEUM

Sorø Kunstmuseum er et statsanerkendt kunstmuseum.

Museet åbnede for offentligheden i 1943 og har siden 1962 haft til huse på Storgade 9, 4180 Sorø i en klassicistisk ejendom, opført i 1832 som bolig for godsforvalteren ved Sorø Akademi. I 2011 genåbnede museet efter en gennemgribende renovering af ejendommen og med en ny tilbygning tegnet af Lundgaard & Tranberg Arkitekter. Museet har i hele dets historie haft en tæt tilknytning til Sorø Akademi og Soransk Samfund.

Nøgletal i 2013

- Museet havde 17.464 brugere.
- Museet rådede over 7,8 fastansatte årsværk, heraf 5 fastansatte videnskabelige årsværk.
- Museets samlede omsætning var på 7.623.666 kr.

KULTURSTYRELSENS SAMLEDE VURDERING

Det er Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Sorø Kunstmuseums opgavevaretagelse er meget tilfredsstillende.

Sorø Kunstmuseum er veldrevet og varetager sine kerneopgaver med høj faglighed og skaber kvalificeret sammenhæng og synergi mellem opgaverne. Museet udmærker sig ved flotte faglige resultater, som opnås med et begrænset antal videnskabelige medarbejdere og en samlet økonomi af mindre skala.

Museets primære udfordring de kommende år bliver derfor at opretholde det aktive og målrettede arbejde for en fortsat professionel og kvalitativ udvikling af museet.

KVALITETSVURDERINGENS FOKUSOMRÅDER

Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse

Arbejdsgrundlag

Sorø Kunstmuseums vedtægtsbestemte ansvarsområde er middelalderskulptur, dansk billedkunst fra det 18., 19. og 20. århundrede samt nutidig dansk billedkunst. Ifølge vedtægterne kan museet desuden indsamle og formidle international kunst, som har væsentlig indflydelse på museets ansvarsområde. Museets samling rummer derudover landets største og repræsentative samling af russiske ikoner fra 1500-1900 samt russisk kunst fra 1880-1930.

Museet ser det som sin særlige opgave at formidle milepælene i 350 års dansk kunsthistorie med afsæt i en række nedskrevne fokusområder, som det har bygget sin samling op omkring (jf. afsnittet om indsamling).

Sorø Kunstmuseum har formuleret mission og vision for museet i en 4-årig strategiplan for 2015-18, som rummer mål og indsatsen inden for områderne indsamling, forskning, særudstillinger, formidling, undervisning, publikum samt kommunikation og markedsføring. I strategien er også formuleret et overordnet værdigrundlag for museets opgaver og aktiviteter såvel indadtil som udadtil.

I forlængelse af strategiplanen har museet udarbejdet en handlingsplan for 2015, som også omfatter områderne registrering og bevaring samt ressourcemæssige forhold.

Museet har mange lokale samarbejder med lokale undervisningsinstitutioner, museer, bibliotek, musikskole og foreninger om sin undervisnings- og arrangementsvirksomhed.

Sorø Kunstmuseums primære samarbejdspartnere er andre kunstmuseer, især i Danmark, som museet samarbejder med om forskning og formidling. Derudover samarbejder museet med en række forskningsinstitutioner og deltager i videns- og erfaringsudveksling med faglige netværksgrupper i ind- og udland.

Organisation

Museet er en selvejende institution med Sorø Kommune som tilsynsførende myndighed for museet.

Der er etableret faste mødestrukturer på museet, herunder et ugentligt møde for hele personalet. Hertil kommer løbende møder efter behov i de faglige teams og publikumsafdelingen.

Museet har en venneforening med 887 medlemmer i 2013.

I 2013 har museet etableret et sponsornetværk i form af en erhvervsklub, som stadig er under udvikling. Medlemmerne tæller aktuelt 31 virksomheder, størstedelen fra lokalområdet.

Ledelse

Museets daglige ledelse varetages af museumsdirektøren.

Museets bestyrelse er sammensat af syv personer, der vælges for en fireårig periode. Et medlem er udpeget af Sorø Byråd, et af Sorø Akademi Skole, et af Københavns Universitet/Institut for kunst- og

kulturvidenskab, to medlemmer af foreningen ”Sorø Kunstmuseums Venner” og to medlemmer af museets bestyrelse. Medlemmerne kan genvælges, og bestyrelsen vælger selv formand og næstformand. Alle medlemmer er mænd, og gennemsnitsalderen er 69 år ifølge Danske Museer i Tal for 2013. Der er udarbejdet en forretningsorden for bestyrelsen.

Det fremgår hverken af museets vedtægter eller Danske Museer i Tal, at medlemmerne er udpeget på baggrund af særlige professionelle kompetencer. Museets ledelse oplyser, at bestyrelsens kompetencesammensætning løbende bliver drøftet, og ledelsen oplever generelt bestyrelsen som en kvalificeret og aktiv sparringspartner, som har relevante og nødvendige kompetencer i forhold til museets drift og udvikling.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har et klart fagligt fokus for sin virksomhed.
- at museet har et strategisk grundlag, strategi, mål og metoder for sin virksomhed, med formulering af mission og vision, nedskrevet strategi- og handlingsplan samt formulering af en fokuseret faglig profil, der danner et bevidst og reflekteret afsæt for museets opgavevaretagelse.

Det er tilfredsstillende:

- at museet samarbejder aktivt med en bred gruppe af aktører i lokalområdet og museer i hele landet.
- at der foreligger en nedskrevet forretningsorden for bestyrelsen.
- at bestyrelsens aktuelle kompetencesammensætning er relevant i forhold til museets drift og udvikling og løbende evalueres.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at gennemsnitsalderen for bestyrelsesmedlemmerne er høj, og at der er en ulige kønsfordeling i sammensætningen af bestyrelsen.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet løbende arbejder med indholdet i sin strategiplan, så den fortsat omfatter aktuelle målsætninger for den faglige opgavevaretagelse, og opgavevaretagelsen også sammenholdes med de organisatoriske og ressourcemæssige forhold (økonomi, bygninger og personale).
- at museet fortsat udarbejder handleplaner til realisering af sin strategiplan.
- at museets bestyrelse følger Kulturministeriets anbefalinger om god ledelse. Dels for at sikre, at bestyrelsen til stadighed rummer de relevante og nødvendige kompetencer for bedst muligt at understøtte en fortsat professionel og kvalitativ udvikling af museet. Dels for at opnå en bestyrelsessammensætning, der i højere grad afspejler samfundsmæssig mangfoldighed i relation til især køns- og aldersrepræsentation.

Ressourcegrundlag

Økonomi

Museets samlede omsætning udgjorde 7.623.666 kr. i 2013 og fordeler sig således:

Tilskud fra staten:	2.973.096 kr., heraf 2.122.325 kr. i driftstilskud.
Tilskud fra kommuner mv.:	2.103.420 kr., heraf 1.914.920 kr. fra Sorø Kommune.

Ikke-offentlige tilskud (fondsstøtte og sponsorater):	1.288.099 kr.
Egenindtjening (entré, arrangementer, butik og café):	1.209.005 kr.

Museet budgetterer i 2014 og 2015 med et tilskud fra Sorø Kommune på ca. 2,1 mio. kr. og et lavere ikke-offentligt tilskud på 75.000 kr., idet der ikke er budgetteret med fondsstøtte. Museets egenindtjening fra entré, arrangementer, butik og café er desuden nedjusteret til ca. 0,8 mio. kr. i 2014 og ca. 0,7 mio. kr. i 2015 på baggrund af en faldende tendens i besøgstallet fra 2012 til 2013, som formentlig skyldes en faldende nyhedsinteresse for museet efter udvidelsen og genåbningen i 2011.

Forøget egenindtjening indgår som indsatsområde i museets strategiplan for 2015-18. Bl.a. ved oprettelse af den nye erhvervsklub og andre nye indsatser, som skal tiltrække flere betalende gæster. Som led heri er museet desuden i gang med at videreudvikle sin markedsføringsstrategi.

Med en samlet omsætning på ca. 7,6 mio. kr. i 2013 placerer museet sig i den nederste tredjedel af landets statsanerkendte museer, målt udelukkende på museernes omsætning. Den gennemsnitlige omsætning for statsanerkendte museer var i 2011 og 2012 på 18 mio. kr.

Bygninger

Sorø Kunstmuseum råder over ét besøgssted bestående af en fredet godsforvalterbolig fra 1832 og en tilbygning fra 2011 tegnet af Lundgaard & Tranberg Arkitekter. Museet ejer bygningerne. Den oprindelige museumsbygning rummer udstillingssale, bibliotek og administration samt et mindre magasin og lagerfaciliteter i kælderen. I forbindelse med byggeriet af den nye tilbygning blev den oprindelige museumsbygning renoveret udvendigt, og der blev indrettet en ny udstillingssal i tagetagen til museets ikonsamling. Den nye tilbygning rummer udover udstillingslokaler, værksted og mødelokaler en café, som udlejes til private arrangementer. Cafékøkkenet er ikke godkendt til tilberedning af mad, hvorfor museet samarbejder med en ekstern madleverandør.

Den nye tilbygning huser endvidere en butik og et transit-magasin i kælderen, som museet fortrinsvist bruger til opbevaring af værker, der afventer konservering eller skal transporteres ind og ud af huset i forbindelse med ind- og udlån.

Museet har en langsigtet vedligeholdelsesplan for sine bygninger og forventer, at udgifterne til vedligeholdelse fremadrettet vil være stabile. Museet har dog haft en del udfordringer med vandskader i den nye tilbygning og arbejder på en afklaring af en vandindtrængen i underetagen. Udgifter i forbindelse med udbedring af skaderne forventes dækket af bygningsentreprenøren.

Museet lejer magasinfaciliteter i et fjernmagasin i Ugerløse, som er en del af et nyt fællesmagasin for museerne i Vestsjælland, der i 2010 blev opført af kommunerne i Slagelse, Sorø, Odsherred, Ringsted og Holbæk. Mens kommunerne har finansieret byggeriet, er det museerne, der finansierer driften af magasinet. Sorø Kunstmuseum betaler et årligt beløb, der er beregnet på grundlag af museets aktuelle pladsforbrug, og som i 2013 var på 47.749 kr. Driftsudgifterne inkluderer løn til en konservator, der fungerer som magasinansvarlig og tilser magasinets klima dagligt.

I 2013 blev ca. 12 % af museets samlede udgifter brugt til husleje, ejendomsskatter, bygningsdrift, pleje af udendørsarealer og magasinleje. Museet forventer, at dette tal fremover vil være stabilt.

Personale

Museet rådede i 2013 over 7,8 fastansatte årsværk, herunder 5 fastansatte videnskabelige årsværk. Derudover blev 2,8 årsværk i 2013 udført af medarbejdere i tidsbegrænsede ansættelser, heraf 1,7 videnskabelige årsværk. Ingen af museets fastansatte medarbejdere har en ph.d.-grad eller er forskerbedømt til ph.d.-niveau. Museet har fra 2011-14 dog ansat en ekstern ph.d.-studerende i samarbejde med Københavns Universitet og har pr. 1. januar 2015 fastansat en ny museumsinspektør med ph.d.-grad. Museets øvrige personale udgøres af vagter, formidler, administrator, publikumschef, regnskabschef, pedel og museumstekniker.

Museets café drives med en bemanning på 14 frivillige ikke-køkkenuddannede medhjælpere, som har taget et hygiejnekursus og er medlemmer af venneforeningen.

Museet vægter kompetenceudvikling og foredragsvirksomhed højt. Bl.a. gennem deltagelse i konferencer, faglige netværk mv., hvor museets fastansatte videnskabelige medarbejdere ofte bidrager.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet supplerer de offentlige driftsbevillinger med en betydelig egenindtjening, fondsstøtte og sponsoraftaler og dermed sikrer et bæredygtigt økonomisk grundlag for museets drift.
- at museets bygninger og fjernmagasin generelt rummer gennemtænkte faciliteter, som understøtter museets drift og udvikling og fremstår veludnyttede, velholdte og attraktive for publikum.
- at museet prioriterer kompetenceudvikling af sine medarbejdere.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har en langsigtet vedligeholdelsesplan for bygningerne.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet fortsætter det gode arbejde med at supplere sine indtægter med væsentlige eksterne bidrag fra puljer, sponsorer og fonde, så museet også fremadrettet kan fastholde et bæredygtigt økonomisk grundlag.
- at museet løbende overvejer om ressourceforbruget på deltagelse i konferencer, netværk mv. står mål med output og ligeledes overvejer forskellige forretningsmodeller for sin generelt høje foredragsvirksomhed med henblik på en mulig professionalisering heraf.

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og stille sin viden til rådighed for omverdenen. Museets forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til museets ansvarsområde.

Museets strategiplan for 2015-18 omfatter overvejelser, mål og konkrete planer for forskningen og dens udvikling med fokus på forskning i relation til samlingen, særudstillinger og formidling. Museet har formuleret en forskningsplan som led i museets handlingsplan for 2015, der dog er meget overordnet og ikke sætter de forskningsmæssige mål i relation til museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold.

Som led i kvalitetsvurderingen er Sorø Kunstmuseum blevet bedt om at indsende en liste over forskningspublikationer fra de seneste fire kalenderår. Listen tæller 19 publikationer, som omfatter otte udstillingskataloger, en samlingspublikation og fire artikler af museets ph.d.-stipendiat, hvoraf en er fagfællebedømt. Hertil kommer seks publikationer om museumsformidling, hvoraf tre er fagfællebedømte. Museet udgiver sine publikationer på både dansk og engelsk. Publikationerne dækker emnemæssigt primært den yngre kunst (fra det 20. og 21. århundrede) inden for museets ansvarsområde.

Museet har et formaliseret samarbejde med Københavns Universitet om et ph.d.-projekt ved museet i perioden 2011-14 om efterkrigstidens konkrete kunst. Resultatet af forskningen danner grundlag for to særudstillinger i hhv. 2015 og 2016.

Museet indgår desuden i relevante faglige netværk og samarbejder med andre museer og forskningsinstitutioner i ind- og udland om sin forskning. Bl.a. HEART – Herning Kunstmuseum, J.F. Willumsens Museum, Statens Naturhistoriske Museum, Niels Bohr Institutet, DPU og Cairo University. Flere af samarbejderne udmærker sig ved at være tværfaglige med særligt fokus på naturvidenskab og humanvidenskaberne og har givet museet et netværk i andre forskningsmiljøer end det kunst- og museumsfaglige.

Museet oplyser, at det på baggrund af begrænsede personaleressourcer og sit brede ansvarsområde har tradition for at bruge eksterne forskere, men at det fremadrettet i højere grad ønsker at prioritere museets egen forskning.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet forsker efter det almene forskningsbegreb.
- at museet har en væsentlig forskningsproduktion og publicerer i forskellige typer af publikationer og i fagfællebedømte medier nationalt og internationalt.
- at museet udvikler, videndeler og øger kvaliteten af sin forskning ved at indgå i relevante faglige netværk, deltage i konferencer og samarbejde nationalt og internationalt om sin forskning. Heriblandt også med forskningsinstitutioner uden for det kunst- og museumsfaglige område.

Det er tilfredsstillende:

- at museet opkvalificerer sin forskning gennem fastansættelse af en medarbejder på ph.d.-niveau og fremadrettet har fokus på forskning produceret af egne medarbejdere.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets forskningsmæssige fokus primært har afsæt i den yngre del af museet samling (kunst i det 20. og 21. århundrede), og at det primært er museets forskning inden for museumsformidling, der er fagfællebedømt.
- at museets forskningsplan hverken dækker museets samlede forskningsaktiviteter eller organisatoriske og ressourcemæssige forhold.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet fremadrettet også har fokus på ekstern fagfællebedømmelse af forskning i tilknytning til samling og særudstillinger.
- at museet udarbejder en særskilt strategi for sine samlede forskningsaktiviteter, der forholder sig til museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold, og som sikrer prioritering af forskning i hele museets ansvarsområde samt balance mellem museets egen forskning og tilkøb af ekstern forskningskapacitet.

Formidling

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for omverdenen. Gennem formidling bringer museet sin forskningsbaserede viden i spil i institutionen, i forhold til borgerne og det omgivende samfund.

Sorø Kunstmuseum har siden genåbningen i 2011 prioriteret formidling højt og arbejdet målrettet på at udvikle og professionalisere sin formidlingsprofil. Den nye tilbygning har givet museet en helt ny udstillingsfløj med forbedrede udstillings- og publikumsfaciliteter, bl.a. med mulighed for at udstille en større del af samlingen samt lave en helt ny ophængning af museets russiske ikoner i en dertil indrettet udstillingssal. Med nye faciliteter som værksted og foredragssal har museet desuden fået mulighed for at udbygge sine formidlingsaktiviteter med bl.a. en skoletjeneste og nye arrangementskoncepter.

Museet bedriver en differentieret formidlingspraksis med brug af varierede formidlingsformer (analoge og digitale). Museet formidler sit ansvarsområde gennem skiftende samlingsudstillinger, særudstillinger, omvisninger, workshops, værkstedsforløb, foredrag, seminarer, arrangementer, undervisning, publikationer, nyhedsbreve, hjemmeside, sociale medier mv.

Museet har medarbejdere med kompetencegivende uddannelse inden for formidling. Museets formidlingsopgaver varetages af de fastansatte videnskabelige medarbejdere i fællesskab samt projektmedarbejdere og praktikanter fra universitet og lærerseminarium ansat til formålet.

Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder med museer, forskningsinstitutioner og andre aktører i ind- og udland om sin formidlingsvirksomhed, særligt særudstillings- og undervisningsvirksomheden. Bl.a. Museet for Samtidskunst, Fuglsang Kunstmuseum, KØS, Vordingborg Lærerseminarium, Sorø Akademi, Roskilde Gymnasium samt i internationalt regi netværkerne ICOM CECA, The Inclusive Museum og Audience Europe Network.

Ifølge museets strategiplan for 2015-18 og handlingsplan for 2015 er målet på formidlingsområdet især at nå ud til flere brugere og nye målgrupper, heriblandt særligt børnefamilier og turister. Udover en høj grad af differentiering i formidlingstilbud og aktiviteter er midlet bl.a. særlige målgruppeaktiviteter som

fx ”Familieværksted for børnefamilier” og samarbejder med eksterne aktører om en bred vifte af arrangementer uden for museets fysiske rammer som fx Opera i det Fri, Dansefestival og Sorø Jazz Festival. Endelig planlægger museet at målrette sine elektroniske nyhedsbreve til flere forskellige målgrupper samt intensivere indsatsen på de sociale medier, hvor museet p.t. er til stede på Facebook, Twitter og TripAdvisor.

Formidlingsaktiviteterne suppleres og understøttes af museets hjemmeside (på både dansk og engelsk), som er overskuelig og præsenterer museets historie, aktiviteter og tilbud og giver adgang til museets undervisningsmateriale samt oplysninger om samlingen, herunder mulighed for søgning i museets samlingsdatabase.

I 2013 havde museet 17.464 brugere, hvoraf 3200 deltog i museets offentlige og annoncerede arrangementer uden for museet. Dette viser et fald i museets besøgstal, som i 2012 var 24.737 brugere. Museet havde i 2013 36.552 unikke besøg på sin hjemmeside og gennemførte 167 omvisninger/foredrag/seminarer. Museet lader systematisk sine brugere evaluere udstillinger og undervisningstilbud, men ikke arrangementer og hjemmeside.

Udstillingsvirksomhed

Museets formidling tager primært afsæt i udstillingerne, som omfatter tre årlige særudstillinger og en årlig nyophængning af samlingen.

Museet har en klar profil og retning for sine særudstillinger, som kobles til museets samling gennem monografiske udstillinger med kunstnere i samlingen eller ved at perspektivere samlingen gennem temaudstillinger og udstillinger, hvor kunstnere i samlingen sættes i dialog med andre kunstnere.

Særudstillingerne vises i den nye tilbygning, mens samlingsudstillingerne er ophængt i såvel den oprindelige museumsbygning som den nye tilbygning. Museets samling af dansk kunst er kronologisk og tematisk ophængt med udgangspunkt i en præsentation af centrale strømninger i 350 års dansk kunsthistorie. Derudover præsenteres samlingen af middelalderskulpturer, udvalgte værker fra samlingen af russisk kunst og samlingen af russiske ikoner i hver sit udstillingsrum.

Sideløbende med omvisninger, undervisningstilbud og andre aktiviteter formidles indholdet af museets samlingsudstillinger gennem skiltning med værkoplysninger samt introduktionstekster på tekstplancher (på dansk og engelsk). Museets brugere kan søge yderligere oplysninger om udvalgte værker i samlingen via den digitale løsning HintMe, hvor man fra en Twitter-konto kan stille spørgsmål om værkerne direkte til museets faglige personale eller har mulighed for selv at bidrage med oplysninger. Formidlingen af særudstillingernes indhold tager afsæt i et såkaldt ”refleksionsrum”, som ligger i forlængelse af særudstillingslokalet, og hvor museets brugere kan søge oplysninger om udstillingen via vægteksler, udstillingskatalog og andre publikationer.

Som supplement hertil stiller museet forskellige brugerinddragende faciliteter og redskaber til rådighed i udstillingerne og i museets værksted (aktivitetsbord, opgaver, spil, lege mv.), som især er målrettet børn og børnefamilier.

Museet oplyser, at der er planer om at udvikle en audioguide.

Undervisning

Museet har forskellige undervisningsforløb målrettet førskole, grundskole, ungdomsuddannelse og voksenundervisning. Sidstnævnte foregår i samarbejde med Folkeuniversitetet, mens undervisningen for grundskoler og ungdomsuddannelser foregår i formaliserede samarbejder med en række uddannelsesinstitutioner. Museet har desuden indgået partnerskabsaftaler med to lokale grundskoler med henblik på at deltage i integreringen af den nye skolereform. Museets undervisningsforløb og undervisningsmateriale er koordineret med læreplaner og trinmål. Undervisningsforløbene suppleres med kreative workshops i værkstedet samt lærerkurser. På hjemmesiden findes sammen med gratis undervisningsmateriale desuden lærervejledninger.

Museet har i de senere år arbejdet på at udvikle kvaliteten af sine undervisningsaktiviteter med afsæt i et større antal undervisningsprojekter, som alle er blevet til i samarbejde med en lang række lokale og nationale samarbejdspartnere. Bl.a. projektet *Kunsten at lære sprog* (2012-13), et samarbejdsprojekt mellem Sorø Kunstmuseum, Museet for Samtidskunst og Slagelse Sprogcenter om udvikling af nye undervisningsprogrammer for sprogkursister med afsæt i museet som et alternativt rum for læring. *Kunsten at lære sprog* er siden fulgt op af projektet *Sprog II* (2013-14) med henblik på at udvikle en webportal, der skal fungere som mødested for sprogcentre og museer i hele Danmark. Derudover planlægger museet at videreføre og udvide undervisningsprojektet *Kunstrejsen* (2011-14) i den kommende kulturaftale for Kulturregion Midt- og Vestsjælland (2015-18).

I 2013 deltog 1684 børn og unge i museets undervisningstilbud fordelt på 53 grundskoleklasser, 21 klasser fra ungdomsuddannelserne og 8 hold fra andre uddannelser.

Museets brugere

Den Nationale Brugerundersøgelse fra 2013 viser, at den samlede vurdering af museumsoplevelsen ligger på niveau med landsgennemsnittet for andre kunstmuseer og udstillingssteder. Det gælder også hovedparten af undersøgelsens andre parametre, men på tre parametre; udstillingernes emner og særligt egnethed for børn samt muligheden for at deltage aktivt, ligger museet under niveauet for landets øvrige kunstmuseer og udstillingssteder generelt. Til gengæld ligger museet et pænt stykke over niveauet i bedømmelsen af service og betjening samt information i billetsalget.

Undersøgelsen viser også, at der blandt museets brugere er en massiv overvægt af kvinder (71 %) på 50+ (83 %) og meget få i alderen 14-49 år sammenlignet med resten af landet. Kun 14 % af museets brugere kommer fra kommunen, hvilket er under landsgennemsnittet for øvrige kunstmuseer og andre udstillingssteder. Museets brugere har desuden hovedsageligt bopæl i Danmark (98 %), hvilket tyder på, at Sorø Kunstmuseum ikke er et turistmål.

Museet oplyser, at det har forsøgt at imødekomme efterspørgslen om større egnethed for børn og muligheden for at deltage aktivt gennem flere brugerinddragende faciliteter og redskaber for børn og børnefamilier i udstillingslokaler og værksted. I strategiplanen for 2015-18 har museet desuden fokus på at tiltrække nye brugergrupper ved bl.a. at satse på åbne formidlingsarrangementer, der kan afholdes aften og weekend, og via målrettet markedsføring i relation til turistgrupper.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet bedriver en differentieret formidlingsvirksomhed med brug af varierede formidlingsformer.

- at museet indgår i relevante lokale, nationale og internationale samarbejder og netværk om udvikling af sine undervisningsaktiviteter, udstillingsvirksomheden og andre formidlingstiltag.
- at museet har undervisningsforløb til både førskolebørn, grundskolebørn, unge og voksne samt gratis undervisningsmaterialer til download, som er koordineret med læreplaner og trinmål.
- at museet udmærker sig ved undervisningstiltag på højt fagligt niveau, som har opnået både national og international anerkendelse gennem priser og omtaler.
- at museet i Den Nationale Brugerundersøgelse får en flot bedømmelse af service og betjening samt information i billetsalget.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har indgået formaliserede samarbejder og partnerskaber med undervisningssektoren, herunder med fokus på at integrere skolereformen.
- at museet adresserer nogle af de udfordringer, resultatet af Den Nationale Brugerundersøgelse viser, og har fokus på at udvikle og udvide sine formidlingstilbud, så de målrettes flere/nye brugergrupper.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at den skriftlige formidling i udstillingslokalerne generelt er sparsom, og at der kun i meget begrænset omfang stilles alternative formidlingsplatforme til rådighed for især museets unge og voksne brugere.
- at museets besøgstal er faldende, at kun 14 % af museets brugere har bopæl i kommunen, og museets brugersammensætning ikke i højere grad afspejler befolkningssammensætningen, hvad angår bl.a. alder, segmenter mv.
- at museet ikke lader brugerne evaluere alle formidlingstilbud, herunder museets arrangementer.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet varierer formidlingsindsatsen i udstillingslokalerne med henblik på at imødekomme flere forskellige brugergruppers behov.
- at museet løbende har fokus på at udvikle forretningsmodeller for sine undervisningsprojekter, som sikrer, at projekternes resultater forankres i museets drift.
- at museet i strategi- og handlingsplan sammenholder sin samlede formidlingsindsats med museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold med henblik på at sikre, at prioriteringen af ressourcer balancerer ift. til alle museale kerneopgaver.
- at museet i forbindelse med udvikling og bredere målretning af sine formidlingstilbud har fokus på systematisk at lade brugerne evaluere alle tilbud.
- at museet indleder en dialog med kommunen om et samarbejde ift. at fremme museets synlighed og markedsføring i relation til lokal- og turismeområdet. Dette kunne bl.a. med fordel fremmes ved hjælp af større synlighed gennem skiltning mv. i bybilledet, hvilket er en udfordring for museet at løfte alene inden for de p.t. begrænsede økonomiske og personale-mæssige ressourcer, som museet har til markedsføring.

Indsamling

Museet er forpligtet til at indsamle systematisk inden for sit ansvarsområde.

Sorø Kunstmuseum har en samling på 2.364 værker, herunder maleri, ikoner, skulptur, installationskunst, videoværker og værker på papir. Museet angiver i Danske Museer i Tal 2013, at ingen dele af samlingen ligger uden for ansvarsområdet.

I 2013 indsamlede museet 59 værker, heraf ingen passivt. Museet koordinerer indsamlingen i forhold til andre danske kunstmuseers samlinger.

Museet har i sin strategi- og handlingsplan formuleret en politik for indsamlingen, som er restriktiv og udspringer af museets forskning. Indsamlingen sker med udgangspunkt i museets samlingsstruktur med henblik på at styrke kvalitet og repræsentativitet inden for samlingens fokusområder (1700-tallet, guldalder, folkelivsmaleri, det moderne gennembrud, modernisme og den konkrete kunst, minimalisme og popkunst, 1980erne, 1990erne samt 00erne og frem). Museet indsamler endvidere i forbindelse med særudstillingerne og skaber på denne måde sammenhæng mellem museets faglige opgavevaretagelse og samlingens historie og udvikling.

Museet foretager ikke systematisk samlingsrevision og har heller ingen ønsker om at udskille værker fra samlingen, da dette ikke vurderes relevant på baggrund af samlingens aktuelle størrelse.

Registrering

Museet er forpligtet til at registrere og indberette sin samling til de centrale kulturarvsregistre: Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark (KID).

Ifølge Danske Museer i Tal 2013 er 99 % af museets samling fuldt registreret og 100 % indberettet til KID.

Sorø Kunstmuseum oplyser, at det følger en nedskrevet intern procedure for modtagelse og registrering af nye værker. Museet har medarbejdere med relevante registreringskompetencer og registrerer sine erhvervelser i en accessionsprotokol og værkdatabase, som også er tilgængelig for søgning via museets hjemmeside. Museet angiver den faglige begrundelse for indsamlingen i sin registreringspraksis.

80 % af samlingen er fotodokumenteret, og museet har sat sig som mål at fotodokumentere resten i løbet af 2015.

Museet udlåner værker til nationale og internationale museer og udstillingssteder.

Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden.

Sorø Kunstmuseums samling opbevares i udstillingerne og på magasinerne. Værkernes placering fremgår af værkdatabasen.

Ifølge Danske Museer i Tal fra 2013 er 97 % af museets samling i formidlingsejnet tilstand, 2 % i stabiliseret tilstand, mens 1 % vurderes at være i behandlingskrævende tilstand. Ingen af museets værker er i svært skadet tilstand.

Museet har ikke et konserveringsværksted og er derfor andelshaver i Kunstkonserveringen, som varetager museets konserveringsopgaver og løbende tilser og gennemgår museets samling. Museet fører ikke logbog i forbindelse med tilsyn. Museet har i samarbejde med Kunstkonserveringen udarbejdet en prioriteret bevaringsplan.

Museet har til brug for kvalitetsvurderingen fået udarbejdet en konserveringsfaglig rapport af Kunstkonserveringen, der gennemgår museets udstillings- og magasinforhold. Rapporten konkluderer, at udstillingslokaler, magasiner og klimastyring er velfungerende, bortset fra transit-magasinet i den nye tilbygning, hvor flere kunstværker er placeret direkte på gulvet og stablet i flere lag ud fra reoler og vægge. Hertil kommer, at loftet i transit-magasinet har flere gennemgående vandbærende rør med risiko for lækager. Museet oplyser, at den uhensigtsmæssige opbevaring af værker i transit-magasinet udelukkende var foretaget som en midlertidig nødløsning efter en vandskade i udstillingssalen i den nye tilbygning. Da Kulturstyrelsen besøgte transit-magasinet under kvalitetsvurderingsbesøget, havde museet således allerede foretaget de anbefalede foranstaltninger.

Museet oplyser, at det har en værditømningsplan og generelt lever op til gældende standarder på sikringsområdet.

Det er meget tilfredsstillende:

- at indsamlingspolitikens fokus ses afspejlet i valget af nyindkøbte værker til samlingen.
- at museet er ajour med registrering og indberetning af hele samlingen.
- at museet udlåner sine værker til både nationale og internationale museer og udstillingssteder.
- at museet har god og systematiseret praksis omkring sit registreringsarbejde med nedskrevne procedurer, uddannet personale mv.
- at 99 % af samlingen er i formidlingseget eller stabiliseret stand.
- at museets samling er tilgængelig for søgning via hjemmesiden.
- at museets fjernmagasin er af en høj kvalitet og fremtidssikret.
- at museet systematisk arbejder efter en prioriteret bevaringsplan og inddrager konserveringsfaglig ekspertise i bevaringsarbejdet.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har en nedskrevet indsamlingspolitik og fører en restriktiv og fagligt reflekteret indsamlingspraksis.
- at museet koordinerer sin indsamling med andre museer.
- at museet har en værditømningsplan og lever op til gældende standarder på bevarings- og sikringsområdet.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet ikke foretager systematisk samlingsrevision og ikke fører logbog i forbindelse med konserveringsfagligt tilsyn.

Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet prioriterer systematisk at foretage samlingsrevision og føre logbog ved tilsyn med henblik på også fremadrettet at understøtte den høje standard for museets samlingsvaretagelse.

MUSEETS FREMTID

Efter en længerevarende periode med fokus på ombygning og efterfølgende konsolidering er Sorø Kunstmuseum nået til en strategisk fase, hvor det arbejder målrettet på at udstikke klare retninger for den fremadrettede faglige opgavevaretagelse. Museet har særligt fokus på at tiltrække flere og bredere brugergrupper gennem stadig udvikling af sine formidlingstilbud samt konsolidering af den nye erhvervsklub. Sorø Kunstmuseum prioriterer desuden fortsat at udvikle lokale, nationale og internationale samarbejder og partnerskaber med henblik på at styrke kvaliteten af sin faglige opgavevaretagelse og øge interessen for museets samling og faglige arbejde i såvel ind- som udland.

Sorø Kommune betragter museet som et aktiv i lokalsamfundet, der tilbyder borgerne en bred vifte af aktiviteter, og ser gerne, at museet også fremadrettet fastholder sin rolle som en toneangivende kulturinstitution lokalt.

KVALITETSVURDERINGSBESØGET PÅ SORØ KUNSTMUSEUM

BESØGET PÅ SORØ KUNSTMUSEUM FANDT STED DEN 19. NOVEMBER 2014.

Deltagere fra Sorø Kunstmuseum:

- Museumsdirektør Charlotte Sabroe
- Museumsinspektør Tanya Lindkvist
- Bestyrelsesformand Lorents Jørgensen
- Næstformand i bestyrelsen Ole Vig Jensen
- Formand for Sorø Kunstmuseums venner Ove Dam

Deltagere fra Sorø Kommune:

- Kultur- og Fritidsudvalgsformand Jørgen Larsen
- Centerchef for Byråd og Kultur Johan Otte

Deltagere fra Kulturstyrelsen:

- Specialkonsulent Sophie Bruun
- Museumskonsulent Krestina Skirl

På kvalitetsvurderingsbesøget besigtigedes udstillinger, magasiner, administration og kælder på Sorø Kunstmuseums besøgsadresse i Storgade 9 samt fællesmagasin i Anneksgården 3 i Ugerløse.